

Percepția comunităților locale privind riscurile de mediu și accesul echitabil la resurse

Cercetare aplicată • rezumat de cercetare

Context și obiectiv. Această cercetare aplicată explorează modul în care locuitorii comunităților rurale din Republica Moldova percep riscurile de mediu — seceta, eroziunea solului, poluarea apei, gestionarea deșeurilor — și cât de echitabil consideră că este accesul la resurse esențiale precum apa, terenul, informația și sprijinul public.

Metodologie

- **Abordare mixtă:** chestionare în gospodării, interviuri cu informatori-cheie și discuții de grup (focus-grupuri) separate pentru femei și bărbați.
- **Analiză de gen:** datele au fost dezagregate pe gen, vârstă și tip de gospodărie, pentru a surprinde diferențele de percepție și de acces.
- **Localizare:** comunități rurale cu profiluri diferite (acces la apă, mărime, structură economică).

Principalele constatări

1. Riscurile percepute ca cele mai presante

- Seceta și lipsa apei pentru irigare și consum sunt menționate cel mai frecvent.
- Gestionarea deficitară a deșeurilor și depozitățile necontrolate îngrijorează comunitățile.
- Eroziunea solului și degradarea terenurilor agricole sunt percepute ca amenințări pe termen lung.

2. Diferențe de gen în percepție

Femeile acordă o pondere mai mare riscurilor legate de apa potabilă, sănătatea familiei și salubritate — domenii direct legate de responsabilitățile lor zilnice. Bărbații accentuează mai des riscurile pentru producția agricolă și veniturile exploatației. Această diferență arată că o evaluare completă a riscurilor trebuie să includă ambele perspective.

3. Acces inegal la resurse și la decizie

- Accesul la informație de mediu și la consultanță este perceput ca inegal, în defavoarea femeilor și a gospodăriilor mici.
- Participarea la deciziile comunitare privind resursele (apă, pășuni, fonduri) este percepută ca dominată de un grup restrâns.
- Încrederea în capacitatea instituțiilor locale de a gestiona riscurile variază considerabil.

Concluzie de politică

Percepția riscului diferă în funcție de gen și de poziția socială. Politicile de mediu eficiente trebuie să consulte explicit femeile și grupurile vulnerabile și să asigure transparența în alocarea resurselor comune.

Recomandări

- Includerea sistematică a femeilor în structurile locale de decizie privind resursele de mediu.

- Comunicarea riscurilor prin canale accesibile tuturor categoriilor de locuitori.
- Mecanisme transparente și echitabile de alocare a apei și a fondurilor comunitare.
- Monitorizarea percepției comunitare ca instrument de avertizare timpurie.

Rezumat al unei cercetări aplicate realizate în cadrul Rețelei Rurale. Rezultatele detaliate sunt disponibile în raportul integral.